

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Serisori nerăncate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nax. Augenthaler & Emmerich
Lerner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppold.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bornat, Iuliu Le-
ppold (VII Kraszbet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și invo-
lală. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 8 cor.;
M-ri de Duminecă 4 cor., pe se-
ptembrie.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminecă 8 fr., pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 8 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 20.

Brașov, Luni-Marti 27 Ianuarie (9 Februarie)

1909.

Procesul de pressă al „Gazetei Transilvaniei“

(Raport telefonic.)

Târgu-Mureșului, 8 Febr. st. n. Astăzi s'a petrecut înaintea curții cu jurați de aici procesul intentat „Gazetei Transilvaniei“ pentru publicarea unui extras din a doua scrisoare a lui Björnsön, adresată revistei franceze „Le Courrier Européen“ în cauza Slovacilor din Ungaria.

Sedința s'a început la oarele 9 1/4. Tribunalul s'a compus din grotul Nicolae Lazar președinte și din juzii dr. Emeric Szabo și Ladislau Vary, procuror: Udvarhelyi. Pe banca acuzatorilor: Victor Branisce, redactor responsabil al „Gazetei“. Apărător avocatul dr. Iuliu Deceanu. Ca talmaci a funcționat dr. Bera. După constituirea juriului a urmat interogatoriul.

Acuzatul spre marea supărare a președintelui a declarat că vrea să se folosească de dreptul limbei sale mame. A trebuit să intervină deci talmaciul și pertractarea a continuat cu mare greutate. În decursul pertractării președintele tribunalului a luat pozițiune tot mai ostilă față cu acuzatul, pe care l'a prezentat de repetite-ori ca „agitator“, influențând prin cuvintele sale asupra juraților în modul cel mai nefavorabil pentru acuzat.

Procurorul în rechizitoriul său a preamărit libertatea de pressă maghiară și a prezentat pe acuzat ca pe cel mai strașnic agitator.

Apărătorul Dr. Deceanu a respins cu o logică și cu argumente tari acuzațiunea procurorului, dovind, că în cazul de față nici că poate fi vorba măcar de agitațiune fie de fapt, fie după litera și spiritul legii penale. A pledat frumos și cu demnitate arătând nedreptatea cea mare, ce se face în special presei române pe când se tolerează cea mai detestabilă agitațiune a presei maghiare, care invoală o nesfârșită călcare a §. 172 lit. b. a codului penal.

Cu aceeași demnitate a vorbit și acuzatul, care s'a apărut în limba română, arătând, că întreg procesul a fost tras de păr. După ce președintele și în resumatul procesului s'a arătat ostil acuzatului, dezvoltând un sovinișm, care nu e de toate zilele nici în analele curților cu jurați ungurești pentru pressă, juriul s'a retras. La reaparițiunea sa președintele juriului a enunțat verdictul, prin care acuzatul a fost declarat vinovat. Pe baza verdictului tribunalul a enunțat sentința: trei luni închisoare de stat și 240 coroane amendă. Apărătorul a anunțat recurs de nulitate. Procurorul s'a declarat mulțumit cu sentința.

Miercuri, în 10 Febr. st. n. se va pertracta tot înaintea curții cu jurați de aici procesul de pressă al d-lui avocat Dr. Cassiu Maniu din Cluj, pentru un articol publicat în „Gazeta Transilvaniei“, cu privire la manifestațiunile lui Björnsterne Björnson. Redactorul „Gazetei“ e citat ca martor în acest proces.

† Coriolan Brediceanu.

Dela Lugoj ne sosește o știre de tot tristă. Unul dintre bărbații noștri cei mai distinși, inimosul și energicul fruntaș bănațan, conducătorul curajos și deștept al Românilor din comitatul Caraș-Severin, neobositul luptător al cauzelor naționale, bisericesti și culturale române Coriolan Brediceanu nu mai este. El ne-a părăsit fără de veste. Despre boala lui crudă, ce l'a răpit dintre noi, nici n'am avut cunoștința până în momentul, când ne-a sosit știrea despre moartea sa.

Coriolan Brediceanu aparține generației mai bătrâne, care a fost martora a luptelor naționale pe timpul marilor transformări interioare din

anii șasezeci ai veacului trecut, pe când s'au săvârșit schimbările cele mari interioare, în urma cărora națiunea noastră a avut și are a suferi atât de mult. Studiile superioare juridice și le-a făcut Brediceanu la facultatea din Pojon și a obținut diploma de avocat în Budapesta la 1874, într'un timp, când s'au văzut primele urmări ale sistemului de guvernare schimbat, ce a produs atâta nemulțumire în popor. Astfel Brediceanu a devenit un aprig apărător al dreptului de limbă și un membru zelos al organizării partidului național dela 1881. Cu trei ani mai târziu Brediceanu a candidat în cercul Bocșei române, ca deputat, și a și fost ales cu majoritate de voturi.

Alegerea însă fu nimicită de guvernul de atunci. Fire ce inclina mai mult spre optimism, Brediceanu cu toate tristele experiențe mai spera încă, că printr'o activitate energică a Românilor se va afla un *modus vivendi* al lor cu Maghiarii. De această credință a fost condus și în anii din urmă, când dela 1906 încoace ca deputat ales în două cercuri bănațene, a făcut parte din clubul deputaților naționaliști dietali. Aceasta însă nu l'a împedecat nici un moment de a combate cu toată puterea minții și a conștiinței sale devotate cauzei naționale, sistemul de guvernare asupritor de azi. De aceea a fost pus și dânsul pe lista celor urgisiți și excomunicați.

Cu adâncă durere ne reamintim aceste în niște momente, când era poate mai mult ca ori și când reclama concursul ce-l da cauzei poporului acest fiu valoros al Bănățului.

Nu numai pe terenul politic și juridic dar și în viața noastră culturală și bisericască se va simți mult golul, ce-l lasă după sine Coriolan Brediceanu.

Neuitata fie memoria lui!

Cuvântarea regelui Carol la banchetul dat la Palat pentru sărbătorirea aniversării Unirei Principatelor.

»După vechile datini, domnitorii chemau împrejurul lor, atât în vremurile de grele încercări cât și în zilele de sărbătoriare pe fruntașii țării în mare sfat.

»Credincios acestei frumoase tradiții, am dorit să sărbătorim astăzi al 50-lea aniversar al Unirii în mijlocul bărbatilor de Stat cari au conlucrat cu Mine la ridicarea și întărirea României.

»Dacă aruncăm o privire asupra acestor 50 de ani atât de bogăți în fapte mari și roade strălucite, trebuie să recunoaștem că în fruntea lor, stă fecitul eveniment al Unirei Moldovei cu Țara Românească, săvârșită după cinci veacuri dela înființarea lor.

»Cu toate faptele mari din viața unui popor, și Unirea a fost pregătită încetul cu încetul, de acei factori cari vor fi totdeauna stâlpi neclintiți ai ființei noastre naționale; vorbirea aceluiași limbi și păstrarea aceluiași statui moștenite din tată în fiu; înclinarea în aceeași credință sub aripile ocrotitoare ale sfintei biserici strămoșesti.

»Aceiași obârșie română, e dată la iveauă din ce în ce mai deslușit de cătră cărturarii, neamului, dela Miron Costin, Șincal și Petru Maior, până în zilele noastre.

»Strălucita pleiadă de patrioți pe cari Dumnezeu i-a dăruit țării cătră mijlocul veacului trecut, cuprinsi de o dorință arzătoare și de adâncă credință că numai prin unire poate fi asigurat viitorul României, n'au cruțat nici o jertfă pentru atingerea acestei înalte ținte, și înfruntând toate greutățile și primejdiile, au deșteptat și hotărât sentimentul unirei, plămădit de veacuri în sufletul Românesc, dând lupta din urmă încununată de isbândă.

»Binecuvântată isbândă și plină de roade fericite, căci ea a fost întâia rază a răsăritului României și izvorul norocit de unde purced toate faptele mari din zilele noastre.

»Intr'adevăr, fără unire n'ar fi fost cu puțință alegerea Mea de Domn și împlinirea celeilalte dorinți de a întemeia o dinastie, cheazăie puternică a statornice. Prin unire am câștigat țaria trebuincioasă pentru a cuceri pe câmpul de luptă Neatârnat și Coroana unui Regat liber, și tot prin unire a dobândit Țara puteri și mijloace noui pentru treptata

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

„Carmen Saeculare“.

Poemul dramatic al d-lor D. Anghel și St. O. Iosif.

În programul serbărilor, ce s'au ținut la Teatrul Național din București, pentru comemorarea zilei de 24 Ianuarie, e cuprins și poemul istoric de d-nii D. Anghel și St. O. Iosif, intitulat „Carmen Saeculare“.

Domnul Ioan Scurlu, redactor la ziarul „Minerva“, face o dare de samă asupra acestui poem, din care estragem următoarele:

»La ridicarea cortinei, se vede pe scenă un drum stâncos, iar în fund cerul; la intrarea unei grote, răsare chipul minunat al Doinei, răzimată de o coloană trunchiată; alături se înalță falnic chipul Danubiului. Doina simbolizează graiul și sufletul neamului nostru, iar Danubiul reprezintă geniul bun al neamului și civilizația romană.

Poemul începe printr'o invocație a Doinei, care rechemă în versuri strălucitoare epoca Daciei fericite și vremurile grozave ale năvălirii barbarilor. Scena se întuneacă apoi.

Se aude zgomot de furtună ce se apropie. Tropotul celor din urmă oarde barbare străbate până la Danubiu, care tresare din somnul de o mie de ani, la care fusese osândit de fatalitate: Acești o mie de ani sunt epoca de formațiune a neamului românesc. Uimit zărește Danubiul chipul Doinei și își aduce aminte parcă de ea, deși nu-i mai înțelege pe deplin graiul cel nou: graiul nostru romano-traco-slav:

Și totuși cum se face că graiul tău ales
Se întuneacă pe-alocuri și-mi pare neînțeles
Și 'n vorbele aceste ce picură așa clare

Cad sunete barbare
Ici colo'n vâlmășag
Ca pietrele de rând
Uitate într'un șirag

De mărgăritare.

Doina îi răspunde că graiul ei s'a prefăcut, precum apele Dunărei se prefac din senine turburi. De frământarea furtunilor: și precum ele poartă năsip și aur, astfel graiul cel nou răsună de aurul roman și de pietrele barbare. Acuma o recunoaște mai bine Danubiul după înfățișarea și portul ei »cu arme dusse de veche măreție« și după cântecul ei, după doina »cea din lacrimi născută«.

Fluviul împărătesc își povestește a-

poi somnul de o mie de ani și profetește Doinei că »ceasul mântuirii nu-i departe«. Doina sceptică, își mărturisește teama fatalistă că o să se darne iar întocmirea cea nouă a neamului ei, dar puternic răspunde Danubiul:

Nu!

Nici un stăvilar
Nu poate să despartă
Pe cei ce 'n lumea asta
Îi leag' aceeași soartă!
Căci, vezi, un furnicar
Se risipește, însă nu moare niciodată.

Tot astfel nu va pieri în veci neamul românesc! Danubiul desfășoară apoi, în versuri admirabile, mantia uriașă a vremii »treacătoare cu grabnici pași«, dar lăsând paznici pământului nostru sfânt pe uriașii neamului, pe vovezii și vitejii nemuritori cari sunt verigile evoluției noastre istorice. Doina vrea să-i vadă pe acești uriași și să dobândească prin admirarea lor putere și credință pentru viitor.

Danubiul începe evocarea lor, pe când scena se întuneacă dintr'odată, spre a se lumina iarăși.

Și în fundul scenei, răsare acuma, ca la un semn de vrajă, feeria viitorului Doinei: trecutul nostru istoric, în fazele lui glorioase.

Pe dinaintea Doinei, defilează apoi în costumele pitorești ale vremii, conduși de Basaraba, juzii bătrâni, întemeietorii ai micilor voievodate — »ostroavele răzlețe pierdute ca într'o mare«.

După ei îndată, apare Bogdan-Voevod, coborâtul din Maramureș, cu casa lui, cu arcași, copii de casă, fete și feciori, trecând sprinten în sunete de buciur.

Acestui convoiu îi urmează vovezii Alexandru cel Bun, și Mircea cel Mare, cari vin împreună, simbolizând întâia înfrățire românească.

Peste oglinda magică a defilării se lasă apoi ca un val de sânge, semn tragic al vremii de lupte fratricide pentru domnia țării românești. Danubiul îi blastemă pe măruntii vovezii pătați de sânge frătesc și le strigă poruncitor să facă loc domnului domnilor, viteazului vitejilor, — lui Ștefan Vodă cel Mare și Sfânt, a căruia frumsețe, slavă răboinică și cucernicie le evocă, spunând despre mănăstirile și bisericile înălțate de d'Ansul:

„...Clopotele grele îți vor purta de grije
»Și'n sute de clopniți cu glasul lor de schije
»Vor spune peste veacuri mereu numele tău!

Și iarăși se întuneacă scena, e noapte oarbă. Dar sunt nopți, în cari »ne cercează câte un vis feeric« de o clipă. Apare

»și sănătoasă propășire a vieții naționale, »în sfârșit unirea a dat României deplina »ființă de stat și vaza de care se bucură »în fața lumii.

»Suntem dar datori a sărbători ani- »versarea celor 50 de ani ai Unirii cu »toată dragostea și cinstea, și a ne în- »drepta gândurile cu adâncă recunoștință, »atât către luptătorii unirei, cât și către »acela, care a fost sortit să fie alesul ță- »rilor surori, căci prin jertfele și inde- »lungatele lor lupte s'a înfăptuit una din »cele mai scumpe dorinți ale neamului »românesc.

»Cu venerație să ne închinăm lor.

»Bucuria mea însă ar fi fost cu mult »mai mare dacă numărul reprezentanților »acestei generații care a făurit sau a fost »martor la renașterea României, n'ar fi »fost așa de redus, și dacă din mijlocul »lor n'ar lipsi tocmai acel bărbat, care »timp de peste 50 de ani a fost muncitor »neobosit pentru binele țării. Ei se pot »mândri de opera lor, iar noi le aducem »cinstirea noastră.

»Acum vine rândul generației nouă, »care trebuie să păstreze și să sporească »frumoasa moștenire, pe care o primește »înzestrată cu o puternică pavăză pentru »înfruntarea furtunelor și a împune ca Ro- »mânia să fie ținută în seamă și drepturile »ei respectate.

»Adânc mișcat, închin acest pahar,— »singurul care trebuie ridicat astăzi — în »onorul României deapănarea unită și în- »tărită prin patriotismul fililor săi, totdea- »una uniți când cere interesul țării.

»Dumnezeu să ne ocrotească iubita »noastră Țară, îmbogățită prin izbânde »vitezei noastre armate cu acei frumos țî- »nut, care ne-a deschis drumul mării: pe »care tricolorul nostru, acel mândru sim- »bol al unirei, fălăie și vestește până în »țările cele mai îndepărtate, că la gurile »Dunărei este un popor care s'a ridicat »prin virtuțile sale civice și războinice.

»Dea Domnul, ca însușindu-ne de »măntuitoarea idee a Unirii, — pe care o »sărbătorește astăzi toată suflarea româ- »nească, să ne înălțăm inimile tot mai »sus și, conștienți de faptul, că țaria Sta- »telor stă în unirea și în buna stare a tu- »turor tregtelor, să ne închinăm toate »silințele întru îndeplinirea înaltei meniri »a iubitelui nostru popor.

»Să trăiască România, totdeauna gata »la orice jertfe pentru mărirea patriei!«

Camera ungară, a continuat Sâmbătă desbaterea asupra dărilor fonciare. A vorbit croatul *Grahovac*, contra proiectelor de lege, pe când deputatul *Zoltan Szilassy* le-a apărât din punctul de vedere agrarian. Deputatul român *Ioan Suciu* a stăruit în vorbirea sa, ca să se țină mai mult samă de interesele micilor proprietari. Zice, că ar fi bine, dacă s'ar putea introduce și la darea fonciară un minimum de existență și oarecare progresiune. Critică apoi organizația comisiei de dare regnicolare și constată, că și comisiunile însărcinate în comitate cu măsurarea dării, nu sunt nici decum astfel compuse, ca să poată corăspunde cerințelor unei politici de dare echitabilă. În fine s'a plâns și în contra pozițiilor privitoare la rectificarea catastrofei, cari nu corespund de loc cerințelor progresului social. Nu primește proiectele lui *Wekerle*. Au mai vorbit contele *Teodor Batthyányi*, luând în apărare pe marii

năpraznicul *Mihai Vodă*. În versuri și imagini de o plasticitate neajunsă până acum de vreun poet ori istoric al neamului nostru, autorii slăvesc amintirea lui *Mihai* și plâng sfârșitul său tragic.

La vederea chipului sângerat al eroului *Mihai*, *Doina* izbucnește în strigăte de jale, vrând să-l bocească. Ci *Danubiul* îi zice că nu e vreme de plâns și o îndeamnă să-și înarmeze brațul, să ia drumul codrilor, să îmbărbăteze pe vitejii necunoscuți, cari se jertfesc în umbră, incununați de frunzele stejarilor, și să sărute o »frunză verde« din codru, spre a-și cânta numele — *doina!* — »până ce neamul întreg se va deștepta«. E vremea *haiducilor* noștri!

Apoi ca din pământ, răsar *Tudor Vladimirescu*, defilând pe scenă cu ceata-i de bravi volintiri olteni. El este:

„Eroul cel din urmă din alte vremi rămas,
„Să-și pue'n cartea vremii pecetea lui de sânge.

Isbucnește, acum, cutremurător, imnul de răscăla al celor ce »din zdreanța de cămașe de rob făcură steag« și »din subrede colibe, din umede chilii, din negrele bordele săpate în pământ!« — se ridicară »ca stafii din mormânt«, după ce atâta amar de vreme stătura în mormântați de vii...

Apoi *Doina* exclamă triumfătoare:

proprietari față cu afirmările că sunt prea mult favorizați în proiecte. În fine ministrul-președinte *Wekerle* a răspuns ante-vorbitorilor și s'a silit să dovedească, că el după puțină s'a năzuit a face, ca dările să fie măsurate și încasate în mod uman, mai departe însă nu poate merge.

Războiul cu Austro-Ungaria inevitabil.

Se anunță din Constantinopol că reprezentantul Muntenegrului, care a fost în atâtea rânduri dezavuat de guvernul său, a declarat unui corespondent al ziarului grec *Tachidromos* următoarele: »Războiul cu Austro-Ungaria este inevitabil și e de dorit ca el să izbucnească înainte de conferință, pentru ca Serbia și Muntenegrul să nu aibă de luptat și cu alte puteri afară de aceasta. Pentru a învinge Muntenegrul, e nevoie de 250 de mii de oameni, iar pentru învingerea Serbiei de cel puțin 300 de mii. Ideea Slavilor de sud nu poate fi nimicită decât printr'o bae de sânge!«

De convenția comercială austro-sârbă

se ocupă ziarul negustorilor din Belgrad *Tirgovinski Vlasnik*. Amintește că tratatul provizoriu a fost prelungit până la 1 Martie și stătuiește guvernul să nu prelungască sub nici un cuvânt acest tratat până când nu se va rezolvi cestiunea anexării de către conferința europeană. Ziarul mai adaugă, că dacă chiar conferința va satisface cererile Sârbilor, tratatul de comerț cu Austro-Ungaria nu trebuie încheiat în aceleași condiții favorabile numai Austriei.

Turcia primește propunerea Rusiei.

Ziarul *Yeni Gazeta* spune, că consiliul de miniștri a luat o hotărâre foarte cumințe în urma căreia, Turcia liberată de datoria ei ce are de plătit în rate de 350,000 lire încă timp de 74 ani, va fi în stare să restabilească finanțele imperiului spre binele țării. Ministrul de interne a spus unui reporter: Consiliul de miniștri a primit în principiu propunerea rusească spre a înlătura războiul, fiindcă datoria noastră patriotică era să facem acest sacrificiu fără șovăire. Dacă facem capitalizarea celor 74 anuități de război, cari ar trebui plătite Rusiei, vom putea lichida această datorie în mod deplin, plătiind 800,000 de lire, lăsându-i suma pe care ea se obligă să ne-o plătească ca indemnizare financiară pe seama Bulgariei, și astfel vom scăpa definitiv de această datorie a Turciei către Rusia.

Desmințire.

Părintele *Gibescu* într'o conferință ținută mai pe urmă la Ateneul din București, a repetat informația lansată de unele ziare, cumcă Românii din Caraimari, din Ungaria, ar fi trecut din Dieceza românească de Oradea-mare la episcopia dela Muncaci. Notă această astfel dată nu corespunde adevărului, ci faptul este următorul: În orașul numit se află două parohii greco-catolice deosebite, una românească și alta ruteană. Parohia ruteană în anul 1823 a fost trecută dela episcopia Muncaciului la Episcopia Orăzii-mari. În timpul din urmă după lungi tractative cu Sfântul Scaun Apostolic al Romei, la dorința și cererea cu insistență a enoriașilor, parohia ruteană iarăși a fost trecută înapoi la episcopia ruteană a Muncaciului. Atâta tot și prin urmare aserțiunea de mai sus debitată dela tribuna Ateneu-

»Senin, senin, năvala bogatului senin!« — căci »în pietre de rubin s'a închegat sângele vărsat al vitejilor!«

Dar cine-i vrăjitorul? Marele vrăjitor care a făcut să rodească din belșug revoluția românească?

Aici atingem culmile poemului. *Danubiul* arată cu mândrie pe *Domnul Cuza*, pe *Vodă Alexandru Ion I.* — »vrednic Domn trimis de Cel de sus să înceapă o vreme nouă« și să unească cele două coroane ale Principatelor noastre. Lanțurile blestemate cad acuma sfărâmate în bucăți și ca prin farmec se transformă în singurul lanț, binecuvântat și slăvit, al... Horei Unirei!

Doina, transfigurată de fericire, apoteosează actul Unirei, în timpe ce feeria se stinge în fundul scenei. Uimită de cele văzute, *Doina* își duce mâinile la ochi, ca și cum ar voi să eternizeze tot ce-a zărit în viitor, apoi roagă *Danubiul* să evocoe viitorul și mai departe. Aici urmează o splendidă baladă. *Danubiul* o spune ca »n extaz și profetia îndeplinită, despre venirea printului străin, actualul nostru rege, care e sorocit să coboare la noi dela obârșia Dunărei — poemul se încheie.

lui nu este adevărată și astfel cad și toate insinuările ce s'au făcut pe baza ei din partea Conferențiarului la adresa episcopului român din Oradea-mare. *Dr. Corneliu Bulcu*, secretar episcopesc.

Situația în Austria.

N'a avut noroc guvernul *Bienert* cu prezentarea legilor de limbă, căci două zile după ce le-a prezentat parlamentului, sesiunea acestuia a fost închisă. Aceasta a adus-o cu sine obstrucțiunea tehnică și apoi scenele peste măsură turbulente, cari au degenerat chiar în bătăi formale între radicalii cehi și germani. Aceste avură și o altă cauză: Cehii s'au simțit ofențați fiindcă, conducătorul ministerului de comerț, *Dr. Mataja* a citat un ordin către direcțiunea poștelor din Praga, în care ordin se zicea, contra praxei existente, că limba cehică este »admisibilă« pentru serviciul intern al poștei în loc să fi zis că este »îndreptățită«. În urma aceasta a erupt o adevărată furtună în cameră, deputații cehi declarând, că nu vor mai suferi pe conducătorul de resort *Dr. Mataja* în parlament, dacă nu-și va retrage cuvântul ori nu-și va scere scuze. De altă parte deputații germani au declarat solidar guvernului că dacă *Dr. Mataja* va cere scuze, ei vor considera aceasta ca *casus belli*. Repeșindu-se scandalurile în ziua următoare, cărora le puseră vâri și încercările amintite, guvernul n'a știut să-și ajute altfel decât, cerând dela Majestatea Sa să închidă sesiunea Reichsrathului.

Vor trece câteva săptămâni până când va începe altă sesiune. Până atunci însă se pot petrece multe și mai bune și mai rele pentru situația politică interioară în Austria. Deocamdată cea dintâi urmare a închiderii sesiunii Reichsrathului este închiderea dietei boeme, care fusese numai amânată. A doua urmare va fi reconstruirea cabinetului. *Bienert* își dă toată silința de a forma un ministeriu de funcționari definitiv. Întrebarea mare a momentului este dar, cum se vor aplană treburile în Austria pentru ca parlamentul să poată ajunge iară în starea de a funcționa regulat?

Reflexul asupra situației din Ungaria.

După cele petrecute în Austria se impun de sine întrebarea, ce influință vor avea acestea asupra cestiunilor ungare. Foile kossuthiste sunt unisono de părere, că închiderea sesiunii parlamentului austriac creiază pentru Ungaria o mai favorabilă situațiune, deoarece guvernul austriac nu se mai poate provoca la presiunea ce ar face o asupră-i partidele din parlament pentru susținerea băncii comune. Guvernul unguresc trebuie să exploateze avantajele noiei situațiuni. Organul lui *Kossuth* sperază că acum probabil și cestiunea băncii se va putea rezolva în Austria cu ajutorul §-lui 14, adevă că mai întreba parlamentul. »Egyetértés« merge până a zice, că deși partidul independist totdeauna a considerat folosirea §-lui 14 în Austria de anticonstituțională, totuși față cu cestiunea băncii va trebui, să părăsească acest punct de vedere radical și să primească și aplicarea § 14 de constituțională. Separarea băncii trebuie să se facă; dacă se poate cu consimțământul parlamentului austriac, dacă însă va fi de lipsă și cu ajutorul §. 14.

Printul moștenitor al Serbiei. George

a făcut unui ziarist următoarea declarațiune. Nu înțeleg de ce mi-se fac imputări pentru atitudinea mea în cestiunea anexării, ce atât de tare a insultat sentimentele morale și naționale ale poporului sârbesc. Poporul nostru consideră ca o rușine și o siluire a drepturilor sale anexarea Bosniei și e gata din cauza aceasta să recurgă la arme. Poporul sârbesc are drepturi istorice la provinciile anexate de Austro-Ungaria și nu le poate abandona chiar cu prețul unei lupte inegale. Eu nu disprețuesc imperiul austro-ungar și nici nu manifest ună în contra lui dar pretind să se respecte bunul drept al Serbiei. De ocamdată am făcut apel la Europa civilizată și ne-am încredințat cauza noastră în mâinile ei. Să vedem ce are să decidă ea, — și dacă e în stare să fie dreaptă. Observând ziaristul că un război cu Austria ar fi o întreprindere foarte periculoasă, printul *George* zise că războiul nu trebuie să izbucnească imediat. Serbia are amici puternici și mari. Prietenia acestora nu depinde de unul sau altul din guvernele sârbești, ci atârână de sincerile sentimente ale adâncului sufletului și poporului nostru. Mie nu mi-e frică de viitorul Serbiei și privesc cu încredere în destinul nostru, zise printul *George* terminând.

Conflictul pe care l'a avut principeel

de coroană cu comandantul regimentului său, va avea urmări grave după știrile ce circulă prin Belgrad.

Fapta principelui a produs mare indignare în cercurile ofiterești; trupa e revoltată, ofiterii numai cu greu îi poate ține ca să facă serviciu. E mare temere ca să nu izbucnească o insurecțiune. Locotenent-colonelul va avea azi o audiență la rege, spre a-i înmâna demisiunea și a cere satisfacțiune. Ofiterul grav insultat are intențiunea să provoace pe printul la duel.

Aniversarea Unirei.

În București.

La orele 9 jum. dim. toate corporațiile de meseriași, societățile particulare și cele studențești se aflau în fața grădinei Cismegiu, cu muzica și drapelul în frunte. Erau în total 39 de societăți. Un public imens venise din toate colțurile Capitalei, ca să ia parte la sărbătoarea aniversării Unirei Principatelor. Procesiunea pe strade a început la orele 10 dim., în frunte cu un frumos car alegoric, acoperit cu scoarțe țărănești și tras de șase cai înaintași. În vârful carului, care era înconjurat de țărani și țărance, investmântați în costume naționale, se afla bustul domnitorului *Cuza*. Un țaran voinic, în strae munteneste, purtând căciula țurcănească, sprijinea cu mâinile bustul marelui Domnitor, care a întrupat Unirea Principatelor. În sunetul muzicii populare, care intona marșul lui *Mureșianu*, impunătorul cortegiu a străbătut bulevardul *Elisabeta*, calea *Victoriei*, str. *Lipsani*, până la biserica *Sf. Gheorghe*, unde s'a oficiat un serviciu divin. *P. S.* Sa arhierul *Calist Botoșaneanu*, înconjurat de clerul bisericii, a sfințit drapelul secțiunii din Capitală a »Ligei culturale«. La slujba religioasă, în biserică, a luat parte comitetul »Ligei«, toți președinții de corporații și societăți cu drapelul lor, comitetul sindicatului ziaristilor, ș. a.

După sfințirea drapelului, d-l *Sava Șomănescu*, președintele comitetului central al »Ligei culturale«, a rostit o călduroasă cuvântare. D-l *Șomănescu* a luat cuvântul ca naș al steagului. D-sa mulțumește, înainte de toate lui *Dumnezeu*, că l'a învrednicit să asiste și la serbarea aceasta după ce a luat parte la mișcarea, prin care s'a făcut unirea. Le reamintește celor prezenți, că noi Românii am fost aduși aici, ca să apărăm cultura elină-romană și ne-am luptat cu toate popoarele barbare, ce-au trecut pe aici în curgerea veacurilor și am eșit biruitori pentru ca să ne împlinim aici la hotarele orientale ale Europei menirea de apărători ai culturii și propagatori ai ei. Unirea s'a făcut acum 50 ani pentru ca să se creeze aici un focar de cultură, din care lumina se revarsă asupra întregului popor român. Ține să pună și astăzi în evidență rolul providențial al Regelui *Carol I.* în lucrarea pe care am săvârșit-o în timp de 50 ani și predă steagul tinerimei, care are să continue lucrarea mai departe.

D-l *Gheorge Lazăr*, student la facultatea de litere, răspunde în numele tinerimei dând asigurări, că tinerimea e recunoscătoare față cu generațiunile trecute și se va aduna cu devotament împrejurul steagului ce i se încredințează.

La universitate.

Dela biserica *Sf. George*, procesiunea s'a îndreptat spre universitate. Ajungând în fața statuei lui *Mihai Viteazul*, pe care un grup de studenți universitari au depus o frumoasă cunună de flori, muzica a cântat hora unirei și o horă largă s'a întins atunci în fața universității. Procesiunea a pornit apoi spre palatul regal. Tocmai pe atunci principii moștenitori veneau dela Metropolie în două trăsurile de gală ale curții, înconjurați de escortele de onoare.

La trecerea principilor moștenitori, muzica a intonat »Trăiască Regele«, toate capetele s'au descoperit și urale nesfârșite au izbucnit din miile de piepturi ale procesioniștilor. A fost în adevăr un moment de frumoasă înălțare sufletească, când poporul care slăvea Unirea și pe *Domnul Românilor* de acum 50 de ani, salută acum cu inima curată pe conducătorii de azi și de mâine ai destinului țării.

Dar în fața palatului regal, scena a fost și mai mișcătoare. *M. S. Regina* a apărut la o fereastră, îmbrăcată în costum național. La altă fereastră se afla *M. S. Regele* și *A. S. R. Principele Ferdinand*.

Procesiunea s'a oprit atunci în fața palatului, unde s'a jucat »Hora Unirei« și s'a strigat cu toată inima »Trăiască Regele! Carul alegoric se oprise de asemenea dinaintea curții regale, iar bustul *Domnitorului Cuza* fusese întors cu fața spre familia regală. Țăranul român, care

ședea în car, ținea o mână pe umărul voivodului, iar în cealaltă ținea căciula de oae, salutând respectuos pe suveranii țării. („Minerva“).

Cortegiul s'a oprit la Ateneu, pătrunzând în sala de conferințe, aici s'au așezat drapelele și s'a continuat serbarea ținându-se după programul deja cunoscut.

Societatea „Carpații“ a ținut să serbeze de asemenea, în chipul cel mai demn aniversarea semicentenarului Unirii Principatelor, sărbătorind în același vreme al 27-lea an dela întemeierea sa. Serbarea s'a ținut în sala dela „Turn-Verein“. Azi stau peste 200 de Ardeleni, cu familiile lor. D. I. Clinciu, profesor la liceul „Lazăr“ a deschis serbarea cu o conferință interesantă despre istoricul ideii „Unirei“. A vorbit apoi d-nul I. Tețu, președintele societății „Carpații“; d-sa a expus în câteva cuvinte trecutul național al societății „Carpații“, și a încheiat printr'un apel călduros către membri de a lupta înainte pentru cauza națională. A urmat un banchet servit de d-l Grigore Stănescu dela „Continental“.

La oarele 2 p. m. a fost la Teatrul național reprezentația școlară, care a decurs în mod strălucit. La aceste din urmă serbări vom mai reveni.

În toate bisericile a fost serviciu divin. Te Deumul oficial s'a făcut la mitropolie. Au fost de față principele Ferdinand și Carol și autoritățile superioare civile și militare.

Aniversarea unirii s'a serbat cu multă pompă și la regimentul 4 Ifov Nr. 21, dar mai ales înălțătoare a fost serbarea regimentului 6 de infanterie, la cazarma Alexandru I, Cuza și a batalioanelor 6 și 2 de vânători.

Sara la oarele opt, s'a dat la palat un prânz mare, la care au fost invitați miniștrii în funcțiune, foștii miniștrii dela 1866 încoace cari se află în viață, președinții corporurilor legiuitoare etc.

La Academie.

Academia Română a sărbătorit Vineri aniversarea a 50 de ani dela înfăptuirea unirei. Ședința s'a deschis la oarele 2 d. a. Dl prof. Onciul a vorbit de însemnătatea națională a zilei de 24 Ianuarie.

Această sărbătoare — zice d-sa — este una din cele mai însemnate date din viața noastră națională. Unirea a fost concepută sub Despot Vodă. Mihail Viteazul a încercat o mișcare de unitate națională în 1600, dar ea a căzut deodată cu moartea eroului ei. „Unirea“ a devenit pe la 1834—35 gândul statornic al Românilor. Cronicarii ca Ureche și Miron Costin vorbesc și ei de unitatea istorică a Moldovei cu Valachia, arătând obârșia comună a locuitorilor acestor țări cu aceea a Românilor de peste hotară. Sub Șerban Cantacuzino se urmărește din nou ideea unirei. Pe timpul fanarioților, mutarea domnilor dintr'o țară într'alta contribuia la realizarea acestei idei. Domnii de pe acele vremuri puneau la coroana lor voevodală mărcile unite ale celor două țări, simbolizând astfel visul lor de unire.

Dela 1821, epoca renașterii noastre naționale, conștiința unirei are tendinți și manifestări tot mai pronunțate. Cea dintâi manifestare e în 1829, când ambele țări alcătuiesc memorabilul memoriu, prin care ele își exprimă dorința de a fi unite sub coroana regatului Daco-Român, având ca rege pe un principe, care să nu fie nici grec nici rus. Reprezentanții țărilor străine, în 1834—1835, trimeteau guvernelor lor rapoarte consulare, în care exprimau dorința de unire a patrioților români.

Dorința Unirei era fixată și în regulamentul organic și Puterile cari se opuneau unirei erau Austria și Turcia. În divanul ad-hoc, Mihail Kogălniceanu și Hurmuzachi rostesc acele strălucite cuvântări, cari determină adunarea să voteze cele cinci puncte cu privire la unire. Între aceste puncte figura introducerea obștescului sfat și neutralitatea teritoriului românesc.

Când s'au făcut alegerile de domnitor, ambele țări aleg pe colonelul Alexandru Cuza, în Moldova la 5 Ianuarie 1859, iar Muntenia cu 19 zile în urmă. Cuza inspiră multă încredere și multă simpatie; fusese hatman și caimacan. Mihail Kogălniceanu îi adresează cuvinte cari au rămas istorice.

După d. Onciul se dă cuvântul d-lui profesor Toculescu. D-sa evocă memoria generației de academicieni, cari au luat parte la înfăptuirea acestui mare act na-

țional. Aduce omagii memoriei lui V. Alexandri, Mihail Kogălniceanu, Ioan Brătianu și ajungând la d. Dimitrie Sturdza, singurul în viață din acea generație, laudă patriotismul său cald. Citește apoi toastul lui Anastase Pan, care la un banchet din anul unirei, profetisează viitorul politic al d-lui Sturdza, care n'avea decât 27 ani atunci. Urează însănsătoșire deplină fostului președinte al consiliului. Vorbind de Ioan Brătianu, spune că a fost unul din rarii bărbați de stat, care n'a disperat de viitorul țării, chiar în momentele cele mai grele prin care a trecut ea.

Românii din Bucovina.

Dintr'o corespondență dela Cernăuți a „Universului“, estractem următoarele:

„În meetingul din luna Octomvrie, unirea Românilor bucovineni n'a fost adusă cu totul la îndeplinire, fiindcă o parte din comitetul „dirigenței“ era contra părerii ca partidul „român“ să poarte numele de „creștin-social“. După lungi desbateri, neînțelegerile între ambele partide au fost aplanate în ședința de Duminecă și în care d-l Iancu cav. de Flondor a reluat conducerea unicului partid român din Bucovina. Despre această ședință află următoarele deciziuni luate de comitet:

Mai întâiu s'a decis ca partidul român să poarte în viitor numele „consiliul partidului național român“, luându-se apoi următoarele deciziuni:

Se ia la cunoștință raportul deputatului Onciul în tratativele cu creștinii-sociali și se constată cu satisfacție acordul deplin între partidul român, conducătorul partidului, a deputaților români și a partidului creștin-social din Viena.

În conformitate cu aceasta se aprobă compromisul și schimbarea statutului și ordinii în sânul comitetului național; rezervându-se pe mai târziu ratificarea adunării naționale.

Pe baza acestor deciziuni d-l Iancu de Flondor declară că reia conducerea partidului. Ca vice-președinți au fost aleși Dr. Aurel de Onciul și Dionisie cav. de Bejan. Secretar Dorimedea Popovici, Zaharia Percec și Mihail Boca. Președinți de secțiuni: Dr. Florea Lupu, Dr. Cornel Homjuca și At. German. Apoi comitetul național a fost completat prin cooptarea a încă 60 membri.

Pentru a se garanta înțelegerea deplină cu partidul creștin-social, comitetul național decide: menținerea unirei cu creștinii-sociali în dietă: restabilirea unei alianțe organice între clubul român și creștin social din parlament pe baza următoarelor stipulațiuni: a) atât uniunea creștin-socială, cât și clubul român vor exista ca corporațiuni separate parlamentare; b) în chestiuni culturale, naționale și confessionale își păstrează toată libertatea; c) în toate celelalte afaceri merg în acord comun; d) pentru menținerea bunei înțelegeri în toate ședințele de acord comun ale partidului creștin-social, va fi delegat un membru al clubului parlamentar român; e) conducătorul partidului este rugat a face demersurile necesare pentru convocarea dietei în sesiunea de primăvară.

STIRILE ZILEI.

— 26 Ianuarie v.

† P. S. Aurelian, președintele Senatului român și fost ministru în mai multe rânduri, a încetat din viață Sâmbătă în București în etate de 73 ani; a murit în urma unei pneumonii contractate din cauza răcelei.

Picnicul universitarilor din Cluj va avea loc la finea Carnealului. Fiind timpul scurt și deoarece invitațiile din mai multe piedeci nu se pot trimite încă câteva zile, invităm cu drag și pe calea aceasta pe toți Români de bine și pe aceia ce din întâmplare eventual nu vor primi invitații. Detalii în invitații. Cluj. Liviu I. Dan president.

Reuniunile Femeilor Române din Făgăraș și jur aranjează o producțiune musicală împreună cu dans în favorul fondurilor proprii, Luni, în 15 Februarie st. n. 1909 (Stretenia), în sala hotelului „Paris“ (Sorea) Făgăraș. Invitarea e semnată de ambele președinte: doamnele Ana A. Iopa Radu și Elisabeta Dr. Pop și de casierele Ana Dr. Motoc, Lucretia Dr. Micu, apoi de secretarii Ioan Berescu, și A. Stroia. În comitetul arangiator sunt d-nii: Dr. Liviu Pandrea, Dr. Aurel Pintia, Dr. Iuliu Vlaicu, Nicolae Motoc, Iuliu Dan, Nicolae Fodor, Dr. Camil Negrea, Dr. Dumitru Borcia, Dr. Traian Pop, Onisifer Sora, Ionel Motoc, Ilie Stoichiția.

Programa concertului este următoarea: 1. Cântări populare românești, executate de corul societății „Progresul“, sub conducerea d-lui avocat Dr. Camil Negrea. a) Inzadar alerg pământul, de G. Dima. b) Hațegana de T. Popovici. 2. „Garofila“, potpourri național, pentru pian, executat de d-șoara Zica Boerescu. 3. Solo: a) „E greu să uiți“, romanță de I. Paschil, b) „Trecui pe lângă o cruce“, romanță de I. Paschil, cântate de d-na Iulia Modasek născ. Toflea, cu acompaniare de pian, prin d-șoara Z. Boerescu. 4. „Dușman-ele“, poezie de G. Coșbuc, declamată de d-șoara Livia Clonța. 5. Tabloul viu. (Fantazii).

Încercare de omor din răzbunare. Despre cazul criminal dela Zărnești ni-se scrie: Gendarmeria din Zărnești a prins pe amândoi autorii atentatului încercat asupra vieții d-lui avocat Nicolae Garoiu. Ei se află acum în arestul tribunalului din Brașov. Numele lor este I. Zaharie Bran și I. Petru Sperchez, ambii tineri țărani necăsătoriți. Mai întâiu fu prins I. Z. Bran, la care s'au aflat niște chei dela ușa podului casei d-lui Garoiu. Tot a acestuia a fost și secura aflată la fața locului și recunoscută de tatăl său. I. Z. Bran a declarat în decursul interogatorului, că prin fapta sa a voit să-și răzbune asupra d-lui adv. Garoiu, pentru că acesta în zilele trecute dusese execuție judecătorească asupra averii lor. Înainte de săvârșirea faptului criminal ei s'au înțeles în cârciumă la beutura. Precum află, d-l Garoiu este pe deplin sănătos și deja a treia zi a părăsit locuința, văzându-și mai departe de ocupațiunile zilnice.

Concurs pentru postul de subnotar în Bicaz. În interesul obștesc un abonat al foaiei noastre ne roagă a publica, că pentru ocuparea postului de subnotar în comuna mare românească „Gyergyó-békás“ (Bicaz) împreună cu un salariu de 1000 coroane plătit de stat, este publicat concurs cu termen de 18 Februarie a. c. Concursurile sunt a se adresa la protopretorele din György-tölgyes (posta állomos) Csikvármegye.

Necrolog. Un anunț funebru familiar ne face cunoscut, că în 5 Febr. n. a încetat din viață în Sebeșul-săsesc Ioan Tipeiu, protopresbiter în retragere, în etate de 90 ani. Odihnească în pace!

Profesor de violă dă oare pe lângă prețuri moderate. Amănunte la redacție.

Pentru m. sa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuții:

Cu lista de colectă Nr. 73 (Colecțant: Nicolae Dordea cl. VIII gimn.) Nicolae Marcu inv. Păuca 60 fl., Patriciu Marcu paroch Păuca 5 cor., Asinefta Dordea, Păuca 10 cor., Mărie Dordea, Păuca 1 cor., Nicolae David inv. Presaca 60 fl. Suma totală 17 cor. 20 fl.

Cu lista de colectă Nr. 86. (Colecțant: Cornel Teicu cl. VIII gim.) Petru Duma econom 1 cor., Iosif Ania econom 1 cor., Maria Ania 1 cor., Floarea Teicu 1 cor. 50 b., Remus Ania student 50 b., Ioan Teicu neguțător 3 cor., Afrim Iucu neguțător 1 cor., Afrim Murgu econom 60 b., Aurel Ania econom 80 b., Ioan Rugaci econom 40 b., Cornel Teicu student 1 cor., Pavel Gosta econom 80 b., Pavel Găgula econom 20 b., Păun Mădincea 20 b., Iacob Vițan student 60 b., Petru Voin student 20 b., Ioan Bogdan 30 b. Toți din Hadia. Suma 14 cor. 10 bani.

Primească generoșii donatori sincerele noastre mulțămite. — Direcțiunea școalelor medii gr. or. rom. din Brașov.

Ofițerul de cavalerie și hoțul. Corespondentul „Univ.“ din Sofia povestește o scenă nostimă întâmplată zilele trecute între un ofițer de cavalerie și un hoț. Într'una din nopțile trecute un hoț intră în locuința unui locotenent de cavalerie și începu să scoțosească prin garderobă. Soartea nu fu de loc favorabilă hoțului, căci la un moment căzu din buzunarul pantalonilor ofițerului tabacherea sa de argint, care provocă sgomot Ofițerul se deșteptă și sărind din pat puse mâna pe hoț, apoi chemă pe ordonanța sa. Siăpănu și servitorul traseră o strașnică bătaie hoțului. După aceea se născu următorul dialog: Locotenentul: Ce ai căutat în locuința mea? Hoțul: D-le locotenent, am fost împins de mizerie! Locotenentul: Tu nu știi, că pe la sfârșitul lunei nu găsești în casa mea nici măcar un nasture! Hoțul: Ce spui?! Locotenentul: Haide să-ți fac o perchiziție! Într'adevăr locotenentul, terminând perchiziția, găsi în buzunarele hoțului suma de 5 franci, pe care îi dădu ordonanței sale zicându-i: Mă, să cumperi mâne dimineață ceaiu și zahăr, și acum să dai drumul acestui pungaș sărac, spunându-i să vină în

ziua întâiu a lunei viitoare, ca să-și ia cei 5 franci pe cari mi i-a împrumutat!

Glumă ori realitate? Cotim în „Universul“ la rubrica „Informațiuni“: Cercul medical din București și-a ales pe anul c. următorul comitet: Președinte: Dr. Westfried; vice-președinți, Melun și Elias; casier, Lebel; controlor, Rosenstein; secretar științific, Lobel; bibliotecar, Goldenberg; secretar administrativ, Vais; director Ma-noach.

O nuntă pe gheața Dunărei. Duminecă 18 Ian. s. v. s'a făcut nunta fiului lui Petre Utma din Samovit (Bulgaria), la care au luat parte mai multe rude din Vădăstrița, România. După nuntă, Marți, au pornit cu toți nuntașii și cu muzica pe gheața spre a trece Dunărea și a petrece pe radele lor, Români, până la frontiera Islaz, unde au ajuns cu bine și au încins o horă mare pe gheață, aproape 200 persoane. În urmă nuntașii bulgari, în sunetul muzicii, care cânta „Deșteaptă-te Române, s'au înapoiat la Samovit, tot pe gheață.

Perfecționarea profesorilor de limbi străine. Ministrul român de instrucțiune publică a trimis directorilor școalelor secundare din țară următoarea circulară:

„Cu ocazia conerinței profesorilor de limbi străine, ținută la Craiova, unul din profesorii prezenți a emis ideea ca profesorilor de limbi moderne să li-se acorde pe rând concedii de câte șase luni, pentru a merge în străinătate ca să se perfecționeze în cunoașterea vorbirei și pronunțarea limbii pe care o predau. Pentru aceasta ministerul să acoarde cheltuelile de transport la ducere și la întoarcere. Cât pentru suplinire, profesorul, care pleacă s'ar invoii cu doi colegi ai săi, cari l'ar suplini gratuit, cu obligația ca și el să le facă pe rând aceleași servicii.

Combiinația aceasta ministerul o a-proabă, ea fiind proprie pentru a completa aptitudinile didactice ale profesorilor de limbi moderne. Avem dar onoare a vă ruga să puneți această dispoziție în vederea d-lor profesori de limbi moderne dela școala d-voastră.

Profesorii cari vor dori să se folosească de această dispoziție, vor trebui să se înțeleagă câte trei la un loc. Unul va pleca pentru șase luni, iar cei doi colegi îl vor suplini. Pe urmă va pleca un al doilea din ei și îl vor suplini ceilalți doi. Și tot așa se va face și cu al treilea.

Invoirea aceasta trebuie făcută în scris în patru exemplare, luând fiecare din profesorii invoiți câte unul, iar cel de al patrulea trimițându-se la minister. Acest din urmă fiind aprobat, va servi pe deo parte ca un angajament din partea ministerului de a acorda concediile și cheltuelile de transport pentru câteși 3 profesorii cuprinși în invoială, fiecare, la rândul său, iar pe de altă parte a consacra obligația reciprocă pe care și-o invoacă profesorii.

ULTIME ȘTIRI.

Roma, 8 Febr. Consiliul de miniștrii a aprobat astăzi ridicarea stărei de asediu la Messina și la Reggio. Consiliul a hotărât să propună Regelui disolvarea Camerei, dând președintelui Consiliului deplină putere spre a hotărâ data alegerilor și adunarea Camerei viitoare.

Sofia, 8 Febr. Prin contrapropunerea Turciei, cercurile oficiale de aci trag consecințe pesimiste. Oficiosul „Vremea“ declară că prin aceste tergiversări, Poarta are de scop ca să mobilizeze toată armata ei la granița Bulgariei. Prin aceasta situația se încurcă din nou.

Sofia, 8 Febr. Kiamil-Pașa a trimis o notă Bulgariei, prin care declară, că nu va începe tratativele, până când guvernul bulgar nu va concadia armata dela graniță. Iată ce spune „Vecerna Posta“ cu privire la această declarație: Dacă Turcia ține 100 mii de soldați la granița noastră și când marele vizir mai declară că nu renunță la rectificarea graniței, ar fi smintit acela care n'ar pricepe intențiile rășboinice ale Turciei.

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branșu.

